

การจัดกลุ่มนับทายาภรณ์ระดับหมู่บ้านในภาคเหนือของประเทศไทย

นายยงยทธ ไชยพงศ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาลัทธิค่าลัตธรรมชาติศาสตร์

ภาควิชาลัทธิ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2527

ISBN 974-563-142-6

013168

17048965

STRATIFICATION OF RURAL POVERTY AREA

IN NORTHERN REGION OF THAILAND

Mr. Yongyuth Chaiyapong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Statistics

Department of Statistics

Graduate School

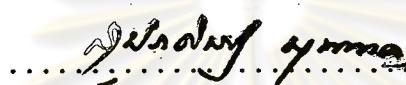
Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การจัดกิจกรรมนักศึกษาในระดับชุมชนในภาคเหนือของประเทศไทย
 โดย นายยงยุทธ ไชยพงศ์
 ภาควิชา สังคม
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองค่าล่ตราการย์ ดร. ลรชัย พิศาลบุตร

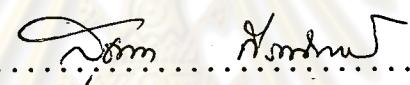

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นล้วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

 ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองค่าล่ตราการย์ ดร. ลรชัย พิศาลบุตร)

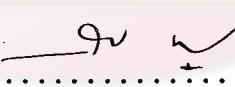
คณะกรรมการล่องวิทยานิพนธ์

 ..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยค่าล่ตราการย์ ดร. ลรชайд้า กีรตันนท์)

 ..... กรรมการ

(รองค่าล่ตราการย์ ล่องค์รี พิทยารัตน์)

 ..... กรรมการ

(รองค่าล่ตราการย์ ดร. ลรชัย พิศาลบุตร)

 ..... กรรมการ

(อาจารย์ เล่าวรล ใหญ่สว่าง)

ลักษณะของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสัตถกสุ่มชนบทยากจนระดับหมู่บ้านในภาคเหนือของประเทศไทย

ชื่อนิสิต

นายยงยุทธ ไชยพงศ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. สุรชัย พิค่าลбуตร

ภาควิชา

สังคม

ปีการศึกษา

2526

บหคดยอ

เพื่อที่จะให้การพัฒนาที่มีความหลากหลายในชนบท ซึ่งเป็นจุดสำคัญของการพัฒนาประเทศไทย ที่จะเป็นจุดสำคัญของการพัฒนาประเทศเพื่อกำหนดที่เป้าหมาย ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรจะได้มีการวางแผนเพื่อกำหนดที่เป้าหมาย และลำดับความสำคัญของที่ที่ได้รับการพัฒนา รวมทั้งสังคมและยังคงการที่จะเข้าไปช่วยเหลือ ให้ลอดคล้องกับปัญหาลักษณะยากจนที่ประช้ำชนในเขตชนบทกำลังประสบอยู่ เพื่อช่วยให้ประชาชัąนเหล่านี้มีลักษณะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และสามารถที่จะช่วยเหลือและพัฒนาตนเองได้ต่อไปในอนาคต

ในการวิจัยนี้ได้สร้างแบบจำลองที่ใช้แล้วลงลึกพื้นฐานความยากจนของประชาชัំชนในชนบทระดับหมู่บ้านในภาคเหนือของประเทศไทย ด้วยวิธีการวิเคราะห์การทดสอบเชิงชี้อน ตัวชี้นำต่าง ๆ ที่นำมาพิจารณา กำหนดมาจากการปัญหาลักษณะพื้นฐานความยากจนที่ประช้ำชนในชนบทของประเทศไทยกำลัง เผชิญอยู่ จากนั้นจึงนำเอาผลที่ได้จากแบบจำลองมาทำการจำแนกกลุ่มหมู่บ้านในเขตชนบทภาคเหนือของประเทศไทยออกเป็น 3 กลุ่ม และ 5 กลุ่ม

จากการจัดกลุ่มหมู่บ้านในชนบทภาคเหนือทั้งสิ้น 11,061 หมู่บ้าน จำกัด 17 จังหวัด คือ กำแพงเพชร เยียงราย เยียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ เพชร แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน ลุ่ยทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี นั้น ปรากฏว่า จากการแบ่งกลุ่มหมู่บ้านออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีลักษณะความเป็นอยู่ยากจน กลุ่มที่มีลักษณะความเป็นอยู่ปานกลาง และกลุ่มที่มีลักษณะความเป็นอยู่ดี ร้อยละ 41.70 อยู่ในกลุ่มที่มีลักษณะความเป็นอยู่ปานกลาง และร้อยละ 26.54 อยู่ในกลุ่มที่มีลักษณะความเป็นอยู่ดี และจากการแบ่งกลุ่มหมู่บ้านออกเป็น 5 กลุ่ม ปรากฏว่า กลุ่มที่ 1 ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความเป็นอยู่ยากจน มีอยู่ร้อยละ 13.61 กลุ่มที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความเป็นอยู่ค่อนข้างยากจน มีอยู่ร้อยละ 20.54 เมื่อพิจารณา

จากการสังเคราะห์บ้านออกเป็น 5 กลุ่มนี้ ลองกลุ่มแรกเป็นกลุ่มน่าวางงานที่เกี่ยวข้องควรล่นใจ
ที่จะให้ความช่วยเหลือพัฒนาในด้านต่าง ๆ กลุ่มที่ 3 และกลุ่มที่ 4 ซึ่งมีลักษณะที่ต่อกันกว่า 2 กลุ่ม-
แรกนั้น มาก่อนบ้านตกอยู่ในกลุ่มนี้ร้อยละ 36.34 และ 20.88 ตามลำดับ ส่วนรับกลุ่มที่ 5
ซึ่งสอดคล้องกับความเชื่อว่าเป็นกลุ่มที่มีความเป็นอยู่ต่ำกว่ากลุ่มนี้เพียงร้อยละ 8.63 เท่านั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Stratification of Rural Poverty Area in Northern
Region of Thailand

Name   Mr. Yongyuth Chaiyapong

Thesis Advisor   Associate Professor Sorachai Pisalbutra, Ph.D.

Department   Statistics

Academic Year   1983

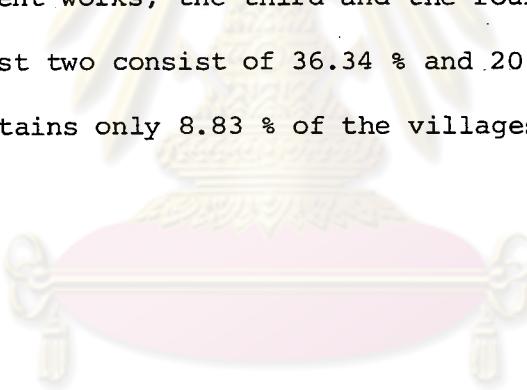
ABSTRACT

Development in rural poverty, such that helping people in the area to have better living and then after that they can help and develop themselves, can reach the target if development planning and type of problems that people in rural poverty area suffered have been studied. Then specification of the poverty area and ranking of the important of the poverty area should be done for the development planning in order to allocate suitable subsidiary projects for the people in that area.

In this research multiple regression analysis, was used in order to construct the model that can indicate poverty of the people in the rural area of the northern region of Thailand. All of variables in the model were set from problems of living that people in the rural poverty area faced. From the model, the poverty score in term of average annual income of people in the villages of rural area are computed for stratification purpose. Then by using Dalenius method the villages in rural area of northern region of Thailand are stratified into 3 and 5 strata.

From Dalenius' Method 11,061 villages of 17 provinces in northern region of Thailand; Kampaengpetch, Chiang-Rai, Chiang-Mai,

Tak, Nakornsawan, Nan, Pha-Yao, Pichit, Pisanulok, Petchaboon, Phare, Mae-Hongson, Lampang, Lumpoon, Sukothai, Utraradit and Uthaitani were stratified into 3 and 5 strata. By using the criteria for 3 strata, poor area, rather poor area and non-poor area the result is 31.76 % of the villages are in the first stratum; specified as poor villages; 41.70 % of the villages are in the rather poor stratum and 26.54 % of the villages are in the non-poor stratum. By using the criteria for 5 strata the result is the first stratum which is the poorest area consists of 13.61 % of the villages, the second stratum which is a little bit better than the first one consists of 20.54 % of the villages; notify that these first two strata are the most important groups for development works; the third and the fourth stratum are better than the first two consist of 36.34 % and 20.88 % and for the last stratum it contains only 8.83 % of the villages.

ศูนย์วิทยทรัพยากร อุปสงค์น์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประการค

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ส่งเร็วได้ด้วยความช่วยเหลือ แนะนำ และเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด
จากรองค่าลัตราชารย์ ดร. สรีชัย พิศาลบุตร รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปัจจิทิวิทยาลัย และ
อาจารย์ประจำภาควิชาลัตติ ศุภะพาณิชย์ค่าสตร์ และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้
กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้วิจัยขออภัยชอบพระคุณต่อท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง ตลอดทั้ง
อาจารย์ทุกท่านที่ได้ล้อนผู้วิจัยมา ณ โอกาสสืบตัว

ขอกราบขอบพระคุณ คุณเอียมจันทร์ เพรมโพธิน หัวหน้าฝ่ายระเบียบวิธีลัตติ กอง
วิชาการลัตติ สานักงานลัตติแห่งชาติ ผู้ชี้ใจให้ทั้งคำแนะนำและความช่วยเหลือในหลาย ๆ ด้าน.
คุณล้มพงษ์ รัตนสินามานก์ เจ้าหน้าที่ระบบงานคอมพิวเตอร์ ศูนย์ประมวลผลด้วยเครื่องจักรแห่ง
ประเทศไทย ผู้ชี้ใจให้ความช่วยเหลืออย่างติ่งในด้านการประมวลผลตั้งแต่ต้นจนจบ ตลอดจน
ข้าราชการในกองวิชาการลัตติ และข้าราชการงานบริการระบบงานคอมพิวเตอร์ทุกท่านที่ให้
ความช่วยเหลือในด้านข้อมูลที่นำมาใช้ คำแนะนำคิด และความลับเฉพาะด้วยความเร็วในการประมวล
ผล ตลอดจนความช่วยเหลือสนับสนุนในด้านต่าง ๆ มากมาย จนกระทั่งวิทยานิพนธ์นี้ส่งเร็ว
ได้ด้วยตัว

และที่จะสืบสานต่อไป ศิօ ปิดา มารดา ผู้ให้กำเนิด ให้การศึกษา และกำลังใจ
ตลอดจนความสนับสนุนมาตลอดชีวิต

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ยงยุทธ ไชยพงศ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๕
กิติกรรมประกาศ	๗
รายการตารางประกอบ	๘
บทที่	
1. บทนำ	1
2. ศิรบงษ์ชื่นในการสร้างแบบจำลอง และการเก็บรวบรวมข้อมูล	5
3. วิธีใช้ในการวิสัย	17
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	26
5. สุรุปผลการวิสัย	37
บรรณานุกรม	41
ภาคผนวก	43
ประวัติ	87

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1.1 แล็ตดงอัตราความยากจนในชนบทจำแนกตามภาค	2
1.2 แล็ตดงจำนวนหมู่บ้านในชนบทของภาคเหนือจำแนกรายสังหวัด	3
3.1 แล็ตดงวิธีคำนวณหาแบบจำลองสุ่ลทักษิย	24
4.1 แล็ตดงค่าประมาณของแหล่งน้ำสำหรับในหมู่บ้านส่วนใหญ่ใช้ในการทำการ เกษตร	37
4.2 แล็ตดงค่า Eigen และ Canonical Coefficient ของแต่ละค่า Eigen	38
4.3 แล็ตดงการสร้างขอบเขตกลุ่มหมู่บ้านโดยการใช้ Cumulative $\sqrt{f(\hat{y})}$ ...	41
4.4 แล็ตดงจำนวนและร้อยละของหมู่บ้านในแต่ละกลุ่ม จากการแบ่งหมู่บ้านออก เป็น 3 กลุ่ม	42
4.5 แล็ตดงจำนวนและร้อยละของหมู่บ้านในแต่ละกลุ่ม จากการแบ่งหมู่บ้านออก เป็น 5 กลุ่ม	43
4.6 แล็ตดงจำนวนและร้อยละของหมู่บ้านจำแนกตามสังหวัดและลักษณะความเป็นอยู่ ชีวิৎปัจจัย 3 กลุ่ม	44
4.7 แล็ตดงจำนวนและร้อยละของหมู่บ้านจำแนกตามสังหวัดและลักษณะความเป็นอยู่ ชีวิৎปัจจัย 5 กลุ่ม	45